

विषय-सूची

अध्याय-एक

शोध पद्धति : एक संक्षिप्त परिचय

१.१	शोध कार्यको परिचय	१
१.२	अध्ययनको उद्देश्य	५
१.३	शोध समस्या	६
१.४	पूर्व कल्पना	६
१.५	पूर्व सामग्रीको समीक्षा	७
१.६	अध्ययन पद्धति	११
१.७	सामग्रीको प्रस्तुति	११
१.८	अवधारणागत पक्ष	१२

अध्याय-दुई

नेपालको परराष्ट्र नीतिमा प्रभाव पार्ने तत्व

२.१	पृष्ठभूमि	१७
२.२	भौगोलिक स्थिति	१७
२.३	सामाजिक तथा सांस्कृतिक स्थिति	१९
२.४	ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	२१
२.५	नेपालको मनोगत धारणा	२८
२.६	आर्थिक आधार	२९
२.७	विकासका लागि आधार	३१
२.८	राजनैतिक पक्ष	३२
२.९	अन्तर्राष्ट्रिय वातावरण	३२
२.१०	विविध	३२

अध्याय-तीन

परराष्ट्र नीतिको प्रारम्भ र विकास

३.१	पार्थक्यता र बहिष्कारको नीति	३३
३.२	चीनको पैतृत्व स्वीकार	३४
३.३	नेपाल-बेलायत युद्ध	३५
३.४	सन्तुलनवाट संलग्नता	३६
३.५	धनिष्ठताको सम्बन्ध	३८
३.६	सम्बन्धमा सुधार	३९
३.७	सम्बन्ध विस्तारको नीति	४०
३.८	वामशक्तिको विचार प्रवेश	४१

३.९	समान मित्रताको नीति-----	५०
३.१०	संसदीय व्यवस्थाको परराष्ट्र सम्बन्ध-----	५२
३.११	नयाँ सन्तुलनको प्रयास-----	६१
३.१२	विशेष सम्बन्धको पुनर्व्याख्या-----	६७
३.१३	पारवहनसम्बन्धी विवाद-----	६९
३.१४	राजा वीरेन्द्रको पञ्चायतकालीन विदेश नीति-----	७१
३.१५	अलग व्यापार र पारवहन सन्धि-----	८६
३.१६	स्वतन्त्र हुने प्रयास-----	८६
३.१७	गतिरोधको अवस्था-----	८९

अध्याय-चार

राष्ट्रिय सहमतिको प्रयास

४.१	सम्बन्धमा अवरोध-----	९८
४.२	वाम मोर्चा गठन-----	१०१
४.३	नेपाली कांग्रेसको राष्ट्रिय सम्मेलन-----	१०२
४.४	राष्ट्रिय जनआन्दोलन सुरु-----	१०३
४.५	संयुक्त जनआन्दोलन-----	१०४
४.६	संयुक्त सरकारको साभा विदेश नीति-----	१०९
४.७	संयुक्त सरकार-----	११०
४.८	पूर्वस्थितिको अवस्था-----	११२
४.९	भारत भ्रमणपूर्वका प्रतिक्रिया-----	११४
४.१०	क्षेत्रीय सहयोगको नीति-----	११५
४.११	भ्रमणबारेमा प्रतिक्रिया-----	११९
४.१२	संयुक्त विज्ञप्तिप्रति प्रतिक्रिया-----	१२०
४.१३	साभा नदीको सवाल-----	१२५
४.१४	गुजरालको भ्रमण र वाम चिन्ता-----	१२६
४.१५	अमेरिकी वाम चिन्ता-----	१२७
४.१६	चीनसँगको सम्बन्धमा विस्तार-----	१२९
४.१७	संविधान निर्माणमा विदेशी चासो-----	१३१
४.१८	सार्कबारे निरन्तरताको प्रयास-----	१३२
४.१९	भारतीय सशस्त्र प्रहरी अतिक्रमण-----	१३३
४.२०	सम्बन्ध विस्तारको प्रयास-----	१३४
४.२१	भूटानको विग्रह आरम्भ-----	१३४
४.२२	विवादास्पद भ्रमण-----	१३५
४.२३	आमनिर्वाचनमा परराष्ट्र नीति-----	१३८
४.२४	आमनिर्वाचनको परिणाम-----	१४३

अध्याय-पाँच

नेपालको विदेश नीतिमा वामशक्तिको भूमिका (१९९१-१९९४)

५.१	नेपाली कांग्रेसको विदेश नीति-----	१४६
५.२	समानबाट विशेषतिर-----	१४६
५.३	सरकारी नीतिको विरोध-----	१४८
५.४	प्रधानमन्त्रीको भारत भ्रमण-----	१५१
५.५	सार्कप्रति प्रतिबद्धता-----	१५६

५.६	नेपाल-चीन : सम्बन्धमा उतारचढाव -----	१५७
५.७	जलसम्बन्धी विवाद प्रारम्भ -----	१६४
५.८	परराष्ट्र नीतिमा एकवर्षे उपलब्धिबारे विवाद -----	१६७
५.९	भुटानी शरणार्थी समस्यामा अवरोध -----	१६९
५.१०	जैविक विविधतासम्बन्धी सन्धिमा प्रवेश -----	१७२
५.११	असंलग्न आन्दोलनको पुनः परिभाषित गर्नमा जोड -----	१७३
५.१२	भारतसँगको मैत्री विस्तार गर्ने प्रयास -----	१७६
५.१३	सम्बन्धमा विविधता -----	१८४
५.१४	नवीन आर्थिक कूटनीति -----	१८६
५.१५	भुटानी शरणार्थीबारे उच्चस्तरीय वार्ता -----	१८७
५.१६	सरकारी नीतिको आलोचना -----	१८९
५.१७	टनकपुर परियोजना विवाद दोस्रोचरणमा -----	१८९
५.१८	वाणिज्य विस्तार -----	१९३
५.१९	भारतको राजकीय भ्रमण -----	१९४
५.२०	लगानी खोजीको कूटनीति -----	१९६
५.२१	भुटानी शरणार्थी समस्या नयाँ मोडमा -----	२००
५.२२	नेपाल-चीन सम्बन्ध सुधारका प्रयास -----	२०६
५.२३	विश्व मञ्चमा नेपाल -----	२११
५.२४	नेपाल-बंगलादेश सम्बन्ध -----	२१३
५.२४	जलस्रोत राजनीति -----	२१६
५.२५	नेपाली भूमिमाथि भारतीय अतिक्रमण -----	२१८
५.२६	नेपाल-पाकिस्तान सम्बन्ध -----	२१५
५.२७	नेपाल-अमेरिका सम्बन्ध -----	२२७
५.२८	नेपाल-बेलायत सम्बन्ध -----	२२९
५.२९	नेपाल-जापान सम्बन्ध -----	२३०
५.३०	अरुण तेस्रो परियोजना -----	२३१

अध्याय-छ

कम्युनिष्ट परराष्ट्र नीतिको अभ्यास

६.१	पृष्ठभूमि -----	२३२
६.२	चुनावमा परराष्ट्र सम्बन्ध -----	२३३
६.३	निर्वाचन र नयाँ सरकारको गठन -----	२३५
६.४	सरकारका लागि चुनौती -----	२३५
६.५	एमाले सरकारको परराष्ट्र नीति -----	२३६
६.६	कम्युनिष्ट मुलुकसँग सम्पर्क -----	२३६
६.७	भारतसँगको सम्बन्ध -----	२३८
६.८	नेपाल-चीन सम्बन्ध -----	२३८
६.९	नेपाल-मंगोलिया सम्बन्ध -----	२४१

६.१०	भ्रमणहरूवार प्रतिक्रिया-----	२४३
६.११	भुटानी शरणार्थी समस्या-----	२४५
६.१२	युरोपीय मुलुकसँग सम्बन्ध-----	२४५
६.१३	सार्कप्रतिको धारणा-----	२४६
६.१४	अरुण विवाद-----	२४६
६.१५	सम्बन्ध विविध-----	२४७
६.१६	एमालेको दावी-----	२४८

अध्याय-सात

सारांश र निष्कर्ष

ख	सारांश र निष्कर्ष-----	२५०
ख	सन्दर्भ सामग्री-----	२७३
ख	परिशिष्ट खण्ड-----	२८४-३१७
क-	परिशिष्ट Memorandum of Agreement of Recruitment of Gorkha Troops-----	२८४
ख-	परिशिष्ट Treaty of "Peace and Friendship" between the Government of India and the Government of Nepal-----	२८६
ग-	परिशिष्ट Nepal China Friendship Agreement-----	२९०
घ-	परिशिष्ट Understanding On Import of Arms by Nepal-----	२९३
ङ-	परिशिष्ट Seven Point TS of Zone of Peace Proposal of Nepal-----	२९६
च-	परिशिष्ट Joint Communique Issue at the End of the Visit of Prime Minister Krishna Prasad Bhattarai to India-----	२९६
छ-	परिशिष्ट Indian Priminister Chandra Shaker's Letter to Priminister Krishna Prasad Bhattarai-----	२९९
ज-	परिशिष्ट जनआन्दोलन, २०४६ को वखत भारतद्वारा प्रस्तावित सन्धि Proposed Treaty (1990) by India, (Secret Document)-----	३०१
झ-	परिशिष्ट Joint Communique Issue at the End of Visit of Priminister Girija Prasad Koirala to India-----	३०४
ञ-	परिशिष्ट श्री ५ को सरकार र भारत सरकारबीच जलस्रोतमा श्री ५ को सरकार जलस्रोत मन्त्रालयको सूचना-----	३०७
ट-	परिशिष्ट Joint Communique Issue at the End of Visit of Priminister of India P.V. Narasingha Rao to Nepal-----	३०९
ठ-	परिशिष्ट जलस्रोतसम्बन्धी कार्ययोजना-----	३१४
ड-	परिशिष्ट A Memeorandum Submitted to his Excellency P.V. Narasimha Rao, Prime Minister of India Against the Indian Police Intrusion in Nepal-----	३१५